

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-1081/22-L

Název	Základní škola, Liberec, Dobiášova 851/5, příspěvková organizace
Sídlo	Dobiášova 851, 460 06 Liberec 6
E-mail	ivo.svatos@dobiasova.cz
IČO	68 975 147
Identifikátor	600 079 872
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivo Svatoš
Zřizovatel	Statutární město Liberec
Místo inspekční činnosti	Dobiášova 851, 460 06 Liberec 6
Inspekční činnost na místě	4. – 6. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle příslušných vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola, Liberec, Dobiášova 851/5, příspěvková organizace (dále „škola“) poskytuje základní vzdělávání s nejvyšším povoleným počtem 768 žáků a zájmové vzdělávání ve školní družině s nejvyšším povoleným počtem 250 žáků. K datu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 706 žáků, a ve školní družině 196 žáků, šest žáků se vzdělávalo

v zahraničí. Škola evidovala 85 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a 102 žáky s odlišným mateřským jazykem. Se 12 žáky se pracuje podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“) na základě doporučení školského poradenského zařízení, jednomu žákovi bylo umožněno vzdělávání podle IVP z jiných závažných důvodů. Podporu žákům se SVP na základě doporučení školských poradenských zařízení zajišťuje osm asistentů pedagoga.

Škola se profiluje jako sportovní. S dokumenty školy a dalšími potřebnými informacemi se mohou zákonní zástupci, žáci a veřejnost seznámit na přehledně vedených webových stránkách školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve vedoucí funkci od roku 1998. Jeho dlouholeté manažerské zkušenosti se odrážejí v promyšlené koncepci rozvoje školy, která je průběžně vyhodnocována a aktualizována. Cíle jsou orientované na poskytování kvalitního základního všeobecného vzdělávání a na aktivní dovednosti žáků podporující zdravý životní styl formou sportovních, pohybových i volnočasových aktivit (např. míčové hry, bruslení, plavání, stolní tenis, anglický jazyk, flétna, keramika). Zásadní oblasti koncepčního plánování se zaměřují především na postupné zlepšování a modernizaci podmínek ke vzdělávání, na podporu odborného růstu pedagogů a zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu. Funkční systém řízení, který vychází z účelného delegování kompetencí, transparentních pravidel a jasně vymezených úkolů, umožňuje optimální fungování školy. Významným nástrojem systému řízení je otevřená komunikace členů vedení se všemi účastníky pedagogického procesu podporující příznivé klima pro vzdělávání. Loajalitu se školou a zdravé interpersonální vztahy na pracovišti účelně posilují pravidelně organizované dvoudenní relaxační pobyty pro pedagogické pracovníky. Kontrolu kvality výchovně vzdělávacího procesu provádí ředitel školy a jeho zástupci pro první a druhý stupeň. Na jejím základě jsou přijímána opatření, která směřují ke zlepšení pedagogické práce učitelů (prostor pro zlepšení má škola v oblasti aktivizace žáků druhého stupně při výuce a zařazování aktivit odlišné kognitivní náročnosti) i k důslednému plnění pracovních povinností. K tomu přispívá i efektivní činnost metodických orgánů, které vyhodnocují naplňování školního vzdělávacího programu, podílejí se na sjednocování hodnocení, sdílejí poznatky ze vzdělávacích akcí, organizačně zajišťují vědomostní a sportovní soutěže, mimoškolní akce aj.

Promyšlená práce vedení školy se odráží v příznivých personálních podmínkách. Pedagogický sbor je složen zejména ze zkušených pedagogických pracovníků s požadovanou odbornou kvalifikací, což zajišťuje jeho stabilitu. Pozitivní vliv na pedagogickou činnost má erudovanost ředitele školy, odborná kvalifikace pedagogů k výkonu specializovaných činností. Plány dalšího vzdělávání jsou tvořeny ve spolupráci s pedagogy a stanovují tak nejen priority pro potřeby školy, ale zahrnují i individuální zájmy jednotlivců v rámci jejich osobnostního rozvoje. Důraz je kladen na studium ke splnění kvalifikačních předpokladů a dále např. na inovativní metody ve výuce a v rámci inkluze, oblast šikany a kyberšikany.

Ve škole kvalitně pracuje školní poradenské pracoviště tvořené dvěma výchovnými poradkyněmi, metodičkou prevence, speciální pedagožkou a koordinátorkou činnosti asistentů pedagoga a logopedických asistentek. Na svých společných schůzkách se pravidelně měsíčně zabývají prevencí rizikového chování, žáky ohroženými školním neúspěchem, žáky nadanými a talentovanými i případnými výchovnými problémy, které

se ve škole vyskytnou. Poradenský tým pracovníků propojenou spoluprací zajišťuje příznivé podmínky péče o žáky ve škole, následně je účelně vyhodnocuje a s ohledem na efektivitu nastavuje pro další školní rok.

Škola je díky vícezdrojovému financování ekonomicky stabilní. Zdravé a promyšlené hospodaření umožňuje kvalitní zajištění výchovně vzdělávacího procesu, provozu i postupné a cílené zkvalitňování materiálních podmínek. Mezi důležité finanční zdroje patří prostředky získané prostřednictvím zapojení školy do různých dotačních projektů. Od poslední inspekce došlo ke zlepšení materiálních i prostorových podmínek pro vzdělávání i odpočinek žáků. Rozlehlá budova školy je vkusně vyzdobená výtvarnými pracemi žáků, působí čistě a esteticky. Prostorné chodby jsou žáky a vyučujícími účelně a efektivně využívány k výuce i relaxaci žáků (např. odpočinkové koutky s malými knihovnami, stolní tenis). Škola sice disponuje 30 kmenovými třídami a dvěma odbornými učebnami pro informatiku s interaktivními tabulemi, dataprojektory a počítači, avšak v důsledku vysokého počtu žáků a tříd chybí ve škole prostor pro další odborné učebny. Pro tělesnou výchovu jsou zachovány kvalitní podmínky v podobě dvou tělocvičen, sportovní haly, rehabilitačního centra s bazénem, venkovních hřišť a tenisových kurtů, atletické dráhy a specializovaných prostor pro skok daleký a vrh koulí. Výuka předmětu Člověk a svět práce je realizována ve školní dílně, ve cvičné kuchyňce a na pozemku školy. Celoročně, převážně školní družinou, je účelně využíván venkovní amfiteátr. Podporu zdravého životního stylu žáků představuje mj. zapojení se do projektů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“, přispívající k utváření správných stravovacích návyků.

Zájmové vzdělávání probíhá podle vzdělávacího programu školní družiny, pro svoji činnost využívá školní družina čtyři herny. Samostatné prostory pro další tři oddělení chybí, jejich činnost probíhá v kmenových třídách.

Škola vnímá bezpečnost a ochranu zdraví žáků jako jednu ze svých priorit. Možná rizika jsou školou identifikována, analyzována a následně odstraňována, popřípadě jsou přijímána opatření k jejich eliminaci. Podmínky k zajištění bezpečnosti jsou stanoveny ve školním a vnitřním řádu i v řádech odborných učeben a žáci jsou s nimi na začátku školního roku a průběžně seznamováni. Vstupní prostory školy jsou zajištěny proti vniknutí cizí osoby elektronickými systémy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola efektivně poskytuje vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s názvem Učíme se pro sebe. Ve škole je patrný vzájemný respekt žáků a učitelů, dodržování předem dohodnutých pravidel efektivně podporuje proces učení žáků.

Sledovaná výuka na prvním stupni probíhala v příjemné klidné atmosféře, její úroveň byla pozitivně ovlivněna pedagogickými zkušenostmi učitelek. Hodiny byly promyšlené, jednotlivé části na sebe navazovaly a byly vhodně časově rozvrženy. Tempo výuky respektovalo možnosti žáků. Všechny hospitované vyučovací hodiny se vyznačovaly pevnou strukturou s jasně stanovenými cíli s dominantní dovednostní složkou. Použité formy a metody výuky zohledňovaly věk, schopnosti žáků i jejich individualitu. Aplikované vzdělávací strategie směřovaly k rozvoji požadovaných kompetencí žáků, k jejich kreativitě. Frontální výuku učitelky účelně doplňovaly samostatnou prací žáků a činnostmi ve skupinách, popř. ve dvojicích, což vedlo žáky k týmové a vzájemné spolupráci, toleranci a rozvoji sociální gramotnosti. Výuka byla názorná, většinou byla efektivně podporována interaktivní technikou. K účinnosti vzdělávacího procesu a k rozvoji logického myšlení žáků přispívalo využívání mezipředmětových vztahů a vhodné příklady spojené s běžným

životem. Důraz byl kladen na přesné vyjadřování, rozvoj slovní zásoby a čtenářskou, matematickou i finanční gramotnost. Efektivní střídání činností a průběžné podávání zpětné vazby podporovalo zájem žáků o probírané učivo. Jejich aktivní zapojení do výuky zvyšovalo např. zařazování zajímavých úkolů, soutěží, her a mnoha pohybových aktivit. Běžnou součástí výuky byla dopomoc vyučujících žákům se SVP. Rychlejší žáci plnili úkoly nad běžný rámec. Žáci byli vedeni k sebehodnocení, ojedinele i ke vzájemnému hodnocení. Ve výuce prokazovali odpovídající míru schopností a znalostí.

V rámci poskytování podpůrných opatření dochází žáci na předmět speciálně pedagogické péče, jehož časová dotace je využívána z disponibilních hodin. Cíle hodin jsou jasné stanoveny a zaměřeny na posilování oslabených oblastí vědomostí, dovedností a schopností žáka.

Sledovaná výuka na druhém stupni se vyznačovala respektujícím přístupem vyučujících a jejich důkladnou přípravou na jednotlivé činnosti. Jasné organizační struktury některých navštívených hodin chybělo stanovení výchovně vzdělávacího cíle. Mezi zvolenými metodami převládal frontální přístup doplněný řízeným rozhovorem a multimediální prezentací. V hospitované výuce nebylo zaznamenáno využití úloh a aktivit odlišné kognitivní náročnosti nebo samostatná práce žáků s informačními zdroji. Vzhledem ke svému věku žáci běžně dokázali nacházet spojitost ve vykládaném učivu s příklady z reálného života. Učitelé zřídka zařazovali prvky žakovské sebereflexe a vrstevnického hodnocení proběhlé hodiny vzhledem k učebnímu pokroku jednotlivců. V hodinách, kde byla poskytována podpora žákům se SVP, činnost asistentů pedagoga směřovala k podpoře žáka při zvládnutí jednotlivých aktivit. Výuka informačních a komunikačních technologií je ve škole provázána s jejich praktickým využitím (školní 3D tiskárna, tvorba prezentací), což zvyšuje motivaci žáků k učení.

V hodinách tělesné výchovy vede spektrum logicky provázaných fyzických aktivit k rozvoji vytrvalosti, obratnosti, silových a pohybových schopností žáků.

Ve všech hospitovaných činnostech školní družiny byl patrný pozitivní vliv systematického vedení žáků ke konstruktivní komunikaci a jejich rozvíjení v oblasti osobnostně sociální. To se v praxi projevovalo rodinnou atmosférou, bezproblémovou vzájemnou komunikací mezi žáky a pedagogy i žakovskou spoluprací. V průběhu sledovaných činností byly rozvíjeny zájmy a dovednosti žáků především v oblasti komunikačních, sociálních a pohybových dovedností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola přijímá ke vzdělávání všechny zájemce bez omezení, každému žákovi vytváří rovné příležitosti pro osobní rozvoj bez diskriminace. Do sportovních tříd jsou žáci zařazováni na základě testování sportovních dovedností. Pro děti z mateřských škol v okolí škola organizuje sportovní den, pro budoucí prvňáčky návštěvu v 1. třídách.

Průběžné hodnocení výsledků vzdělávání je předmětem jednání vedení školy, pracovních porad a pedagogické rady. Škola poskytuje žákům zpětnou vazbu a vhodně je motivuje k dosažení jejich osobních možností. Těm, kteří aktuálně nedosahují v některé oblasti očekávaných výsledků, poskytuje účinnou podporu a pomoc. Od poslední inspekční činnosti došlo k významnému snížení počtu neprospívajících žáků. Učující využívají standardní evaluační nástroje založené na pozorování žáka a uplatňování různých forem ústního a písemného zkoušení. V rámci metodických sdružení spolupracují při tvorbě testů, vzájemně konzultují výsledky vzdělávání žáků a výukové metody a formy. Škola každoročně využívá externího testování znalostí z českého jazyka a matematiky i v oblasti

klimatu školy. Žáci školy dosahují velmi dobrých výsledků v průběhu vzdělávání, vyznamenána v posledním školním roce byla nadpoloviční většina žáků školy, naproti tomu neprospívající byli pouze jednotlivci. Škola k udržení dobrých výsledků vzdělávání realizuje řadu opatření, např. individuální konzultace, doučování, dělení tříd na výuku jazyků, předmět speciálně pedagogické péče, jazykové vzdělávání cizinců, nabídku kroužků, prostory pro vypracování domácích úkolů ve školní družině, spolupráci s Vědeckou knihovnou Liberec.

Případné kázeňské problémy či školní neúspěch jsou neprodleně projednávány se žáky a s jejich zákonnými zástupci. Díky vhodně nastaveným pravidlům pro hodnocení žáků a jejich důslednému uplatňování se škole daří úspěšně a v zárodku řešit problémy spojené s vysokou či neomluvenou absencí. Nízký je průměrný počet zameškaných hodin. K výchovným opatřením je přistupováno na základě jasně nastavených pravidel pro hodnocení chování, převažují pochvaly. Sníženým stupněm z chování bylo v posledním školním roce hodnoceno 1 % žáků školy.

Žáci jsou motivováni k aktivní účasti na celé řadě vědomostních soutěží a olympiád. Vynikajících výsledků dosahují především ve sportovních soutěžích a turnajích. Vedení školy oceňuje úspěchy žáků, trofeje zdobí společné prostory školy.

Školní strategie prevence rizikového chování žáků reflektuje potřeby i specifika školy a sociálního zázemí žáků. Jednotný přístup všech pedagogů přispívá ke společnému utváření příznivého školního klimatu, jemuž je věnována zvýšená pozornost (např. žáci šestého ročníku absolvují harmonizační pobyt, kde jsou v nových kolektivech společně nastavována vztahová pravidla). Pravidelná realizace třídnických hodin a různých prožitkových aktivit (školní výlety, spaní ve škole) posilují prosociální chování žáků. Včasná intervence a aktivní spolupráce se zákonnými zástupci snižují projevy rizikového chování žáků. Na realizaci specifické primární prevence spolupracují se školou především školská poradenská zařízení, externí odborníci, neziskové a státní organizace a odbor sociálně právní ochrany dětí.

Dokumentace žáků se SVP je vedena pečlivě. Individuální vzdělávací plány jsou pravidelně vyhodnocovány a s výsledkem hodnocení jsou prokazatelně seznamováni zákonní zástupci těchto žáků. Vysoká je efektivita využití asistentek pedagoga pro podporu žáků se SVP.

Výuku tělesné výchovy vhodně doplňuje pořádání kurzů (plavecký, lyžařský) a sportovních soustředění (ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy), úspěšná účast ve sportovních soutěžích a turnajích. Entusiasmus a osobní příklad pedagogů jsou výraznými motivačními prvky podporujícími zdravý životní styl a aktivní trávení volného času.

Škola se účelně snaží žákům přiblížit praktickou stránku různých povolání (exkurze, zapojení ve výtvarných a tvořivých dílnách). Prostřednictvím výchovné poradkyně zaměřené na kariérové poradenství spolupracuje škola s úřadem práce, středními školami i okolními podniky (Baumit, Denzo, Krajská nemocnice Liberec atd.). Žáci hojně využívají možnosti profesního testování Comdi. Velmi se osvědčil projekt „Absolventi pro studenty“, kdy se bývalí žáci školy setkávají se současnými a informují je o své studijní i profesní dráze. Ve školním roce 2021/2022 byli všichni absolventi přijati ke vzdělávání na středních školách v oborech ukončených maturitní zkouškou.

Pozitivem práce ve školní družině je volba aktuálních témat během celého školního roku, která korespondují s ročními obdobími a cíleně se zabývají i děním ve společnosti. Žáci jsou vedeni ke vnímání těchto jevů a zároveň podporováni ve vlastním kreativním vyjádření. Zapojení žáků do pestré nabídky aktivit školní družiny má pozitivní vliv na celkový rozvoj jejich osobnosti. Součástí strategie školy je aktivní spolupráce s rodiči žáků. Příkladná a efektivní je aktivita školní družiny v projektové činnosti a v pořádání akcí pro zákonné

zástupce žáků a veřejnost (letní rozloučení se školním rokem v atriu školy, vánoční vystoupení v centru Babylon), tím je u žáků systematicky vytvářena motivace k zapojení do zájmového vzdělávání.

Přínosem je aktivní účast žáků (zástupci tříd 4. – 9. ročníku) na dění ve škole prostřednictvím školního parlamentu, který vznáší náměty pro další činnost a aktivně se podílí na jejich realizaci.

Projektová činnost na podporu čtenářské gramotnosti přinesla pozitivní výsledky v podobě vzrůstu zájmu žáků o půjčování knih, přispívá k tomu i pobočka krajské knihovny umístěná v budově školy.

Sounáležitost všech aktérů vzdělávání se školou podporují tradiční akce: pobyty v přírodě tříd 1. stupně, podzimní a jarní soustředění sportovní přípravky, zimní soustředění sportovních tříd, lyžařský výcvik sedmého ročníku nebo výběrový výměnný pobyt se školou ve Španělsku. Mnohostranné aktivity školy ovlivňující osobnostní vývoj žáků jsou výsledkem spolupráce s dalšími partnery (Zoo Liberec, Vědecká knihovna Liberec). V souvislosti se začleněním ekologické výchovy do života školy je organizován celoroční sběr papíru a plastových lahví. Ve škole funguje Školní sportovní klub. Vynikající zázemí pro výuku tělesné výchovy umožňuje pořádání sportovně vědomostní soutěže pro liberecké školy i účast v mnoha celorepublikových soutěžích.

Škola se prezentuje též v regionální televizi a rozhlase, v libereckém tisku a na svých webových stránkách.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke snížení počtu neprospívajících žáků.
- Počet žáků s potřebou podpůrných opatření se zvýšil.
- Škola zahájila výuku českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem.

Silné stránky

- Škola spolupracuje s mateřskými a základními školami v okolí, organizuje výměnné pobyty se zahraniční školou.
- Příznivé klima se projevuje v dobrých prosociálních vztazích mezi pedagogy a žáky.
- Pedagogové systematicky motivují žáky k zapojení do zájmového vzdělávání a sportovních soutěží.
- Škola se cíleně zabývá profesní orientací každého žáka, v oblasti kariérového poradenství využívá spolupráce s úřadem práce i zaměstnavateli.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V části hospitovaných hodin byla zaznamenána absence stanovení výchovně vzdělávacího cíle a závěrečného zhodnocení proběhlé hodiny ve vztahu k učebnímu pokroku každého žáka.
- Ve výuce na druhém stupni téměř chybí využití úloh a aktivit odlišné kognitivní náročnosti a samostatná práce žáků s informačními zdroji.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina z 11. 11. 2009, s účinností od 1. 11. 2009
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Základní školy, Liberec, Dobiášova 851/5, příspěvkové organizace z 18. 4. 2018, s účinností od 1. 8. 2018
3. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek
4. Souhrnná dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků (aktuální stav)
5. Personální dokumentace (vzorek)
6. Zápisy z pedagogické rady za školní rok 2022/2023 ke dni inspekce
7. Koncepce rozvoje školy „Škola pro aktivní děti“ (Střednědobý záměr školy na období 2020 – 2024), ze dne 1. 1. 2020
8. Zápisy z jednání metodických orgánů ve školním roce 2022/2023
9. Řád školní družiny platný od 1. 9. 2022
10. Školní řád s účinností od 1. 9. 2022
11. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
12. Plán práce výchovného a kariérového poradce, školní rok 2022/2023
13. Školní vzdělávací program školní družiny platné ve školním roce 2022/2023
14. Školní vzdělávací programy základního vzdělávání platné ve školním roce 2022/2023
15. Preventivní program školy, školní rok 2022/2023
16. Krizový plán
17. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
18. Třídní knihy ve školním roce 2022/2023 (ke dni inspekční činnosti)
19. Přehledy výchovně vzdělávací práce ŠD, školní rok 2022/2023
20. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2022/2023
21. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení online k datu 6. 12. 2022
22. Inspekční zpráva čj. ČŠIL-292/17-L ze dne 13. 6. 2017
23. Zápisy z jednání školské rady
24. Webové stránky školy na adrese www.dobiasova.cz.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Romana Jůnová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Dana Rozkovcová, školní
inspektorka

Mgr. Jitka Šafaříková, školní inspektorka

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.